

LA QUOTIDIANA

FMR Fundaziun Medias Rumantschas, Via da Masans 2, 7000 Cuirra, 081 544 89 11, redacziun@fmr.ch

40avel Planoiras a Lai
 Per la cursa da passlung a Lai ils 11 e 12 da schaner 2025 fan ils organisaturs l'ultim sforz per pudair realisar ella sin la loipa originala. **Pagina 9**

La bavronda cun il num rumantsch
 Dapi l'onn passà datti ina bavronda cun il num «Luf» che vegn commerzialisada da Zuoz ora. **Pagina 10**

FMR FONDAZIUN
 MEDIAS
 RUMANTSCHAS
südostschweiz

GRISCHUN

Dapli vias da velos e spazis libers

Ier gievgia ha il chantun Grischun preschentà il nov program d'aglomeraziun per la regiun da Cuirra. Las mesiras per il svilup dals abitadis e dal traffic en calculadas cun custs da 134 miliuns francs. Il nov program dal Chantun cuntogna numerusas mesiras per sviluppar ed optimar la situaziun da traffic en la regiun. Sco quai ch'ils responsabels dal project han infurmà sa tractia en la 5avla generaziun dal program d'aglomeraziun d'optimar las staziuns cun ils lieus da midada dal traffic public, da schlargiar l'infrastructura da velos e da promover las zonas verdas. (sda/fmr) **Pagina 3**

SURSELVA

Mirar la meisa rodonda sularada

La meisa rodonda ell'exposiziun. FOTO AUGUSTIN BEELI

Per las festivadas giubilaras da 500 e 600 onns dil Grischun e dalla Ligia Grisca ha il Museum Regional Surselva aviert in'exposiziun speciala. Quella sededichescha buca explicit als giubileums historics dallas Treis Ligias, denton al bein conquistau lezza gada: la democrazia directa. L'exposiziun commemorescha aunc vitier ad in tierz giubileum: 10 onns vischnaunca dad Ilanz/Glion. Ils 27 da december ha la secunda stagiun dall'exposiziun entschiet. El center da quella ei il pievel dalla vischnaunca fusiunada. 160 purtrets da pign e grond, vegl, meisaun e giuven, da tuttas 13 fracziuns attiran visitadras e visitaders. Igl ei gl'element visual dall'exposiziun. Duas staziuns proactivas envidan da prender posiziun e da s'exprimer tier la tematica dalla democrazia. In object marcant ch'ei exponiun e che simbolisescha il dretg da discuerer libramein ei la meisa rodonda sularada. Quella envida da separticipar alla discussiun. La FMR ha visitau l'exposiziun ed empruau da sentir il puls dalla populaziun. (fmr/abc) **Pagina 6**

SURSELVA

Vast program da TujetschVivaCultura

Dacuort ei il program pigl onn 2025 da TujetschVivaCultura cumpariun. Danovamein porschan il Forum cultural Tujetsch, il Museum La Truaisch e la Cuminonza dallas possessuras e dils possessurs da secundas habitaziuns da Tujetsch in tschuppel aranchaments duront igl entir onn ora. L'entschatta dil program ei vegnida fatga la sonda vargada. Lu ha igl architect *Gion A. Caminada* da Vrin plidau davart il tema «viver e luvrar – luvrar e viver». En stu referat ha el involviu denter auter il project dil baghetg pigl Archiv cultural Tujetsch che vegn erigiu il mument a Sedrun. (fmr/bh) **Pagina 7**

Scha la baselgia resta fraida

Per motivs economic ed ecologic nu vain la baselgia refuormada a Sta. Maria plü s-chodada fin da Pasqua 2025. Quista tematica nun occupa però be la Val Müstair, dimpersè tuot il chantun Grischun.

MARTIN CAMICHEL/FMR

«S-chodar tuot nossas baselgias cun electricità es minch'on ün sforz finanziel. Nus vain vis cha nus vain da far alch e noss mezs finanzials van eir adüna al main», uscheha *Chasper Stuppan*, il president da la raspada evangelica Val Müstair. Perquai esa gnü decis cha la

plü gronda baselgia da la raspada, nempe la baselgia refuormada a Sta. Maria, nu dess plü gnir s-chodada tanter Silvester 2024 e Pasqua 2025. Fin là han ils cult divins evangelics lö a Valchava. Tenor la Baselgia evangelica chantunala es il s-chodar las baselgias d'inviern üna problematica e dumonda centrala dals prossems ons. E quai na be our da mo-

tivs economic ed ecologic, dimpersè eir causa ils dons vi d'orgels ed affrais-chs chi dà pervi da las differenzas da l'ümidità causa il s-chodar. Perquai es la Baselgia evangelica chantunala vi d'elavurar ün concept perdürabel a regardar il s-chodar baselgias dürant ils mais plü fraids.

Pagina 11

L'urset ch'è be in mez gnoc

El guarda uschè charin e bellin in la camera, ma sch'el avess da sa derasar en Svizra u en il Grischun, lura pudess el daventar ina mulesta – l'urset american (Waschbär). Emprims exemplars èn er arrivads en il Grischun, per il mument èsi dentant tranquil. (fmr)

Pagina 2

FOTO KEYSTONE/GEORGIOS KEFALAS

50002

Servetsch d'abunents e da distribuziun: tel. 0844 226 226 mail: abo@someia.ch